

Richtlijn Preventief duikmedisch onderzoek

Vastgesteld op de NVD bijeenkomst 18 feb 2017

Reikwijdte richtlijn

Deze richtlijn heeft betrekking op recreatieve duikers / sportduikers en geldt dus niet voor beroepsduiker keuringen.

Indicatie voor een preventief duikmedisch onderzoek

De NVD adviseert een preventief duikmedisch onderzoek te laten plaatsvinden bij elke aspirant duiker voorafgaand aan de eerste duik met perslucht en dit elke drie jaar te laten herhalen, of eerder

- bij veranderingen in de medische toestand (nieuwe klachten al dan niet in relatie tot de duiksport, nieuwe medische diagnose en/of medicatie),
- bij oudere duikers >50 jaar (dan jaarlijks),
- wanneer een duikmedische richtlijn dit voorschrijft (zoals bijv. bij diabetes, dan jaarlijks),
- op aangeven van een sportduikerarts naar aanleiding van bevindingen bij een eerder duikmedisch onderzoek.

Uitvoerend arts

De uitvoerend arts dient, naast een geldige BIG registratie, aantoonbaar bekwaam te zijn in het uitvoeren van een preventief duikmedisch onderzoek. Hierbij dient een opleiding genoten te zijn die minimaal voldoet aan de opleidingsnormen zoals deze op Europees niveau zijn vastgesteld voor een "Medical Examiner of Divers" Level 1 omschreven in de "Educational and training standards for physicians in diving and hyperbaric medicine" (2011) van de European Committee for Hyperbaric Medicine (ECHM) en de European Diving Technical Committee (EDTC).

Dit kan aangetoond worden door registratie als

- Medical Examiner of Divers (MED) Level 1 bij de European College for Baromedicine (ECB). Deze registratie kan in Nederland ook via de NICDA aangevraagd worden.
- Sportduikerarts bij de Stichting Certificering Actoren in de Sportgezondheidszorg (SCAS)

Nota bene: op het moment van vaststelling van dit document worden de voorwaarden van het SCAS toetsingsniveau voor een SCAS certificaat opnieuw vastgesteld door haar college van deskundigen, waarbij onduidelijk is of aan de ECHM/EDTC norm voldaan zal blijven worden voor toekomstige registraties.

- duikerarts A of B bij de stichting Nederlands Opleidings- en Kenniscentrum voor arbeid onder overdruk (NOK)

Daarbij dient de uitvoerend arts zijn kennis en vaardigheden te onderhouden door regelmatige na- en bijscholing; bij voorkeur in combinatie met een regelmatige uitoefening van een preventief duikmedisch onderzoek.

Aandachtspunten bij specialistische duikmedische problematiek

Wanneer een NVD richtlijn van toepassing is voor specifieke duikmedische problematiek, dan dienen eventuele hierin opgenomen aanwijzingen in acht genomen ten aanzien van de vraag of een (aspirant) duiker door een algemeen of specialistisch sportduikerarts beoordeeld dient te worden. In overige gevallen waarbij er specialistische medische problematiek speelt, is het ter beoordeling van de uitvoerend sportduikerarts of hij/zij de advisering zelfstandig kan uitvoeren danwel hiertoe een aanvullende beoordeling door een specialistisch duikerarts dient plaats te vinden. Deze aanvullende beoordeling kan schriftelijk zijn, waarbij de primair beoordelend sportduikerarts de relevante medische gegevens deelt met de specialistisch duikerarts met concrete vraagstelling voor advies.

In geval van een specialistische duikmedische beoordeling kan géén verklaring afgegeven worden van medische geschiktheid voor de duiksport wanneer niet óók alle algemene duikmedische onderzoeken zijn uitgevoerd zoals onderstaand beschreven. Wanneer een specialistisch duikerarts zich beperkt tot advisering in relatie tot de problematiek op het medisch deelgebied, dan dient dus een aanvullende beoordeling door een algemeen sportduikerarts plaats te vinden.

Onderdelen van de het onderzoek

De minimale vereisten voor een preventief duikmedisch onderzoek zijn:

Zorgvuldige anamnese, met bijzondere aandacht voor:

- medische voorgeschiedenis
- gebruik van medicatie, alcohol en drugs
- familieanamnese, in het bijzonder gericht op plotse hartdood op vroege leeftijd
- klachten in het dagelijks leven
- inspanningsanamnese
- oriënterende psychologische anamnese gericht op o.a. paniek/stress gevoeligheid
- duikanamnese (duikervaring, duikomstandigheden, voorgekomen duikgerelateerde klachten en/of duikongevallen)

Lichamelijk onderzoek:

- biometrie: lengte, gewicht, BMI, optioneel vetpercentagebepaling
- meting van bloeddruk en polsslag (frequentie en ritme)
- auscultatie van hart en longen
- KNO onderzoek met tympanoscopie en gehoortest (toonaudiometrie of in ieder geval oriënterend stemvorkonderzoek naar Weber en Rinne)
- oriënterend neurologisch onderzoek
- oriënterend onderzoek van het houdings- en bewegingsapparaat
- spirometrie met in ieder geval meting van FVC en FEV1 en hieruit de FEV1/FVC, bij voorkeur met visualisatie van flow-volumecurve
- op indicatie een inspanningstest (zie NVD richtlijn conditie, gewicht en duiken)

Op indicatie kan een duikmedisch onderzoek aangevuld worden met andere al dan niet specialistische testen (ECG, CT-thorax, cardiale ischemiedetectie, etc.).

Duikmedische verklaring

Wanneer een (aspirant) duiker voldoet aan de minimale voorwaarden voor medisch verantwoord sportduiken, dan kan de sportduikerarts hiertoe een 'fit to dive' verklaring afgeven. Bij gevonden

afwijkingen dient de sportduikerarts een onderbouwde uitleg te geven aan de (aspirant) duiker of een verhoogd duikgerelateerd medisch risico te verwachten is en eventuele mogelijkheden dit risico zoveel mogelijk te beperken. De sportduikerarts vermeldt eventuele besproken risicoverhogende omstandigheden en gegeven adviezen in het medisch dossier.